

Thực trạng quảng trường đô thị thành phố Vientiane – Lào

The reality of Urban Square in the cities of Vientiane – Laos

Ngày nhận bài: 12/12/2015

Ngày sửa bài: 15/02/2016

Ngày chấp nhận đăng: 22/04/2016

BOUTTIVONG Sithiphone

TÓM TẮT

Nội dung bài báo này tập trung vào việc giới thiệu về thành phố Vientiane – Lào và các quảng trường khu vực trung tâm của thành phố, qua quá trình tồn tại và phát triển chung của thành phố, nhận xét và phân tích thực trạng về quy mô, tính chất, khả năng đáp ứng nhu cầu của người dân đô thị của các quảng trường. Thông qua đó để thấy được hệ thống quảng trường đô thị thành phố Vientiane chưa đáp ứng được các nhu cầu của thành phố về cả quy mô, tính chất và tổ chức không gian kiến trúc cảnh quan.

Từ Khóa: quảng trường, thành phố Vientiane, bản sắc đô thị, không gian công cộng đô thị, nhu cầu người dân đô thị.

ABSTRACT

The content of this article focuses on the introduction of Vientiane Capital, Laos and the prominent public squares in the central area of the city which has been through the whole spectrum of development process. Considerative and analytical perceptions are made based on the current condition of size, natural characteristics and capacity of each public square in comparison to the actual need of city people. Through considerations above, get to clarify that the system of Vientiane's public squares has not yet met the demand of the city in terms of size, characteristic and the architectural landscape arrangement.

Keywords: Square, Vientiane City, urban character, urban public space, urban people's demand.

ThS.KTS. BOUTTIVONG Sithiphone

Nhiên cứu sinh, Trường Đại học Kiến trúc Tp. HCM

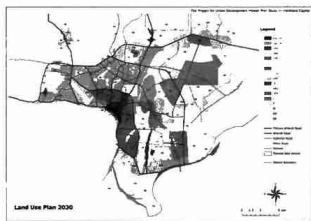
Quy hoạch vùng và Đô thị

Email: sithiphone@gmail.com

NỘI DUNG

Vientiane trải qua hơn 3 thế kỷ tiến hóa với nhiều thăng trầm, mẫu thuẫn đan xen. Khu vực nội thị hiện hữu nhìn chung đã tạo lập được một cơ sở khá vững chắc, những kiểu dáng không gian mang tính truyền thống và một cảnh quan mang giá trị đặc trưng cao. Nhưng Vientiane có quá nhiều vấn đề phải quan tâm, nhưng mối quan tâm bức xúc đó là bức tranh đô thị trong đó nhức nhối nhất là giao thông, môi trường, sử dụng đất đai, tổ chức không gian công cộng quy hoạch xây dựng nội chung và kiến trúc cảnh quan đô thị. Vientiane hiện có khoảng hơn 1 triệu dân và còn tăng lên nữa trong tương lai, trong đó 80% tập trung tại khu vực đô thị, đặc biệt các quận gần trung tâm, mật độ dân số rất cao từ 100-300 người/ha. Đất xây dựng nhà chiếm 60-70%, đất dành cho giao thông cây xanh, mạng lưới đường phố, quảng trường, công trình công cộng còn lại rất ít, dẫn đến tình trạng chung không gian quảng trường nơi diễn ra các sinh hoạt công cộng của thành phố không còn phù hợp với qui mô hiện tại, tương lai của thành phố, toàn thành phố hoàn toàn không có một không gian sinh hoạt công cộng đáng để nâng theo đúng nghĩa.

Với sự nỗ lực phấn đấu của chính quyền Thành phố và người dân Thành phố Vientiane đã tiến hành một số giải pháp nhằm giải tỏa một số mặt hạn chế về không gian công cộng cho thành phố như như cải tạo 3 quảng trường khu trung tâm là: Quảng trường That Louang, Quảng trường Chao Fa Ngum, Quảng trường Chao Anouvong. Nhưng bên cạnh đó các quảng trường đô thị vẫn còn tồn tại những vấn đề thực trạng cần quan tâm.

H1: Bản đồ quy hoạch sử dụng đất Tp.Vientiane 203

1. Quảng trường đô thị Tp. Vientiane chưa phù hợp qui mô của thành phố trên 2 triệu dân.

Với quan điểm Thành phố Vientiane là thành phố trung tâm hành chính và là một trung tâm kinh tế, một đầu mối giao dịch quốc tế lớn nhất Lào. Thành phố có qui mô quy hoạch tổng thể là 15.000 ha, với dân số dự tính đến năm 2020 là từ 1 đến 2 triệu người. Mục tiêu tổng quát là xây dựng thành phố trở thành một thành phố năm minh, hiện đại, bền vững mang được sắc thái riêng của Tp. Vientiane, trong khi đô thị toàn bộ hệ thống quảng trường đô thị của thành phố hoàn toàn không đáp ứng

được qui mô của thành phố. Thực vậy, hiện nay toàn thành phố không có lấy một quảng trường đa năng đúng nghĩa để phục vụ các hoạt động sinh hoạt chính trị, văn hóa xã hội của đô thị. Ví thể nhu cầu xây dựng và tổ chức không gian quảng trường đô thị hiện đại của thành phố hiện rất lớn và ngày một tăng cao theo nhịp phát triển chung của đô thị.

H2 Quảng trường Thatlouang qu "trật trời"

2. Không gian quảng trường đô thị chưa thể hiện được bản sắc đặc trưng của thủ đô.

Về thực chất, quảng trường đô thị là một khoảng không gian lớn trong đô thị được định hình bao bọc xung quanh bởi các công trình kiến trúc có giá trị về mặt lịch sử, chính trị, văn hoá hoặc đơn thuần về mặt nghệ thuật kiến trúc, đó là một bộ phận của đô thị, nó đóng vai trò như phòng khách trong nhà ở, là nơi diễn ra các hoạt động từ thông thường như giao thông đi lại, đứng chân nghỉ ngơi, giao tiếp đến các hoạt động văn hóa cao như lễ hội, mít ting, diễu hành.

Với tốc độ phát triển nhanh, cơ cấu quản lý còn nhiều điều bất cập dẫn đến việc các kiến trúc mới không phù hợp với kiến trúc cổ sẵn. Vì thế quảng trường đô thị thành phố chưa thể hiện được mang tính biểu tượng đặc trưng của Tp. Vientiane, có hơn 1.000 năm hình thành và phát triển.

H3 Không gian kiến trúc chưa thể hiện được đặc trưng kiến trúc truyền thống (QT Chao Anouvang)

3. Quảng trường đô thị chưa thỏa mãn nhu cầu của người dân đô thị:

Con người là chủ thể của không gian đô thị, tác dụng tương hỗ và qua lại của con người là căn cứ cơ bản cho sự tồn tại của đô thị. Không

gian quảng trường đô thị cũng vậy, nó chính là nơi cung cấp tác dụng tương hỗ và sự giao lưu quảng đại quần chúng. Trong khi đó, các quảng trường thành phố với mật độ giao thông dày đặc, tốc độ cao như quảng trường That Louang, quảng trường Chao Fa Ngum, quảng trường Chao Anouvang luôn gây cảm giác không an toàn đối với người dân về giao thông, ô nhiễm môi trường... Mặt khác các không gian quảng trường của thành phố chưa tạo nên được sự hấp dẫn cần thiết để thu hút người dân vào các hoạt động công cộng đô thị, đó chính là do mức độ đáp ứng hạn chế nhu cầu người dân đô thị trong các hoạt động do sự thiếu hụt các quảng trường và tổ chức các hoạt động không phù hợp với loại hình và chức năng quảng trường.

H4 Theo các trục lịch công cộng - quảng trường Chao Fa Ngum

4. Hệ thống Quảng trường đô thị chưa thể hiện được hiệu quả của sự cảm thụ và thay đổi không trong không gian đô thị.

Sự tồn tại của quảng trường đô thị cũng liên quan đến sự biến hoá môi trường hình thể và không gian, thời gian xây dựng từ ba phương diện: một là tính trình tự thời gian của việc thực thi và khai thác, suy tính đến việc phát triển hữu cơ, trong quá trình thực thi và khai thác và suy tính đến hình ảnh quảng trường trong các bước, các giai đoạn thực thi khác nhau, hai là sự thay đổi của mối quan hệ giữa người và không gian môi cảnh tùy theo thời gian, trình tự không gian triển khai khi con người vẫn đóng trong môi cảnh, ba là sự thay đổi cảnh quan theo bốn mùa theo thời gian trong một ngày.

H5 Chưa có hiệu quả thẩm mỹ - quảng trường Thatlouang

Thông thường quảng trường tại Tp. Vientiane là nút của các tuyến giao thông hay là điểm cuối của một trục đường chính, dẫn

đến công trình kiến trúc trọng điểm là rất cần thiết, nó có tác dụng tôn cao giá trị công trình. Nhưng hiện tại không gian quảng trường đô thị Tp. Vientiane với tốc độ phát triển cao của xây dựng, các công trình kiến trúc và phương cách quản lý đô thị của thành phố thì những không gian này đang bị chia nhỏ, xé vụn ra và những công trình chủ thể có giá trị về văn hóa, lịch sử đang bị tranh chấp với những công trình mới. Vì thế sự đòi hỏi quảng trường như một sự thay đổi không gian, tứ nữu kéo, gò bó vươn lên cảm giác khoáng đạt, thẩm mỹ của thành phố ngày càng cao.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đặng Thái Hoàng (2000), Lịch sử đô thị, Nxb.Xây dựng, Hà Nội.
2. Nguyễn Quốc Thống (2000), Lịch sử xây dựng đô thị cổ đại và trung đại phương Tây, Nxb. Xây Dựng, Hà Nội.
3. Rob Kner (1991), Urban Space, Academy Edition, London.
4. Cliff Moughtin (2003), Urban design Street and Square, Burlington, MA.
5. Tullio Peroldi (2000), Splendors of Rome anh Vatican, T.p.e Editore, Roma
6. (them ti lieu ve Vien)